

Please check the examination details below before entering your candidate information

Candidate surname

Other names

**Pearson Edexcel
International GCSE**

Centre Number

Candidate Number

Friday 12 June 2020

Afternoon (Time: 2 hours 15 minutes)

Paper Reference **4GK1/01**

Greek (First Language)

Paper 1: Reading, Summary and Grammar

You must have:

Extract Booklet (enclosed)

Total Marks

Instructions

- Use **black** ink or ball-point pen.
- **Fill in the boxes** at the top of this page with your name, centre number and candidate number.
- Answer **ALL** questions.
- Answer the questions in the spaces provided
  - *there may be more space than you need.*
- You must **not** use a dictionary.

Information

- The total mark for this paper is 75.
- The marks for **each** question are shown in brackets
  - *use this as a guide as to how much time to spend on each question.*

Advice

- Read each question carefully before you start to answer it.
- Try to answer every question.
- Check your answers if you have time at the end.
- You are reminded of the importance of clear Greek and careful presentation in your answers.

Turn over ▶

P62692A

©2020 Pearson Education Ltd.

1/1/1

P 6 2 6 9 2 A 0 1 1 2

Pearson

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: Κατανόηση γραπτού λόγου**Πρώτο κείμενο**

Να διαβάσετε προσεκτικά το άρθρο. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν με δικά σας λόγια, εκτός αν σας ζητείται «να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο».

- 1** Να εντοπίσετε το κοινό που συνδέει τους σημερινούς εργαζόμενους με τους τροφοσυλλέκτες.

(Σύνολο για την Ερώτηση 1 = 1 μονάδα)

- 2** Τι πιστεύει η δημοσιογράφος του άρθρου για τις σύγχρονες μεθόδους κτηνοτροφίας; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

(Σύνολο για την Ερώτηση 2 = 2 μονάδες)

- 3** (α) Σύμφωνα με το άρθρο, ποιες είναι δύο θετικές επιπτώσεις μιας διατροφής χωρίς κρέας:

(2)

- (β) Γιατί δεν είναι αρκετή η φυτοφαγία για ένα θετικό αποτέλεσμα; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

(2)

(Σύνολο για την Ερώτηση 3 = 4 μονάδες)

- 4 Να εξηγήσετε πώς χρησιμοποιεί τον λόγο η δημοσιογράφος, για να μας πείσει για τις θετικές συνέπειες μιας διατροφής χωρίς κρέας. Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την εξήγησή σας.

(Σύνολο για την Ερώτηση 4 = 10 μονάδες)

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ = 17 ΜΟΝΑΔΕΣ

Δεύτερο κείμενο

Να διαβάσετε προσεκτικά τη συνέντευξη που έδωσε η Κωνσταντίνα Παραμύθη. Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν με δικά σας λόγια, εκτός αν σας ζητείται «να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο».

- 5 Να εντοπίσετε την κύρια αιτία που έκανε την Κωνσταντίνα να γίνει χορτοφάγος.

.....
.....
.....
(Σύνολο για την Ερώτηση 5 = 1 μονάδα)

- 6 Ποιο είναι το μεγαλύτερο όφελος που απολαμβάνει η Κωνσταντίνα, λόγω της χορτοφαγικής της διατροφής; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

.....
.....
.....
(Σύνολο για την Ερώτηση 6 = 2 μονάδες)

- 7 (a) Να εντοπίσετε **δύο** επιχειρήματα εναντίον της χορτοφαγίας τα οποία, σύμφωνα με την Κωνσταντίνα, **δεν** ισχύουν.

(2)

- .....
.....
.....
(β) Να εξηγήσετε πώς, σύμφωνα με την Κωνσταντίνα, πρέπει να βελτιωθεί το Εθνικό Σύστημα Υγείας στην Ελλάδα. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με μια πρόταση από το κείμενο.

(2)

.....
.....
.....
(Σύνολο για την Ερώτηση 7 = 4 μονάδες)

- 8 Να εξηγήσετε πώς χειρίζεται τον λόγο η Κωνσταντίνα Παραμύθη, για να πείσει τους αναγνώστες του άρθρου για τα οφέλη της χορτοφαγίας. Να εντοπίσετε στο κείμενο λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την απάντησή σας.

(Σύνολο για την Ερώτηση 8 = 10 μονάδες)

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΙΜΕΝΟ = 17 ΜΟΝΑΔΕΣ

- 9 Να συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους τα δύο κείμενα χειρίζονται το θέμα της χορτοφαγικής διατροφής. Να εντοπίσετε στα κείμενα λέξεις ή φράσεις που τεκμηριώνουν την απάντησή σας. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μερικές από τις ιδέες σας στις απαντήσεις των ερωτήσεων 4 και 8, για να κάνετε τη σύγκριση.

(Σύνολο για την Ερώτηση 9 = 15 μονάδες)

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ = 49 ΜΟΝΑΔΕΣ

P 6 2 6 9 2 A 0 7 1 2

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Περίληψη

- 10** Να διαβάσετε το άρθρο με θέμα τις επιπτώσεις των σημερινών οικονομικών συνθηκών στους εφήβους και στην οικογένεια. Να συνοψίσετε με δικά σας λόγια τα κύρια σημεία που επισημαίνει το άρθρο. Να γράψετε περίπου 100–150 λέξεις.

(Σύνολο για την Ερώτηση 10 = 6 μονάδες)

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ = 6 ΜΟΝΑΔΕΣ

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE

P 6 2 6 9 2 A 0 9 1 2

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ: Γραμματική

- 11** Να διαβάσετε τις ακόλουθες προτάσεις από τα κείμενα στο πρώτο μέρος και στο δεύτερο μέρος.
Να ξαναγράψετε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας τις λέξεις στην παρένθεση, χωρίς να αλλάξετε το νόημά τους.

Π.χ.

Κάθε μέρα θέτουμε στον εαυτό μας το παλαιότερο κοινό ερώτημα. (παλιό)

Κάθε μέρα θέτουμε στον εαυτό μας το πιο παλιό κοινό ερώτημα.

- (α) Το ερώτημα αυτό καθορίζει όχι μόνο το μέλλον της υγείας μας, αλλά και της υγείας ολόκληρου του πλανήτη. (ερώτηση) (1)

- (β) Η καθημερινή κατανάλωση κρέατος καταστρέφει την υγεία του πλανήτη μας.
(ευθύνεται) (1)

- (γ) Είναι επείγον να μειώσουμε την κατανάλωση. (μειωθεί) (1)

- (δ) Χαρακτηρίζει την αλλαγή των διατροφικών μας συνηθειών ως πολύ σημαντική.
(η αλλαγή) (1)

- (ε) Λέγεται Μεσογειακή Διατροφή και βασίζεται στα λαχανικά. (η βάση) (1)

(στ) Δεν συμπεριλαμβάνουμε ζώα και τα προϊόντα τους στο διαιτολόγιό μας.
(το διαιτολόγιό μας)

(1)

(ζ) Θεωρώ περιπτές τις δημόσιες κριτικές. (νομίζω)

(1)

(η) Βρίσκεις παντού ξηρούς καρπούς. (βρίσκονται)

(1)

(θ) Η αντίδραση των γύρω μου δεν ήταν θετική. (οι γύρω μου)

(1)

(ι) Πολλοί έχουν υιοθετήσει τη φιλοσοφία μας. (η φιλοσοφία μας)

(1)

(Σύνολο για την Ερώτηση 11 = 10 μονάδες)

P 6 2 6 9 2 A 0 1 1 1 2

12 Να διαβάσετε το κείμενο που ακολουθεί και να συμπληρώσετε τα κενά. Να βάλετε το ρήμα ή το ουσιαστικό στον σωστό τύπο στο σωστό τετράγωνο.

Τον Φεβρουάριο (π.χ.) **ολοκληρώθηκε** ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός Ρομποτικής. Κατά την προετοιμασία τους, οι μαθητές που (α) _____ στον διαγωνισμό (β) _____ εντατικά επί πέντε μήνες με τη βοήθεια των προπονητών τους. (γ) _____ να λύνουν προβλήματα (δ) _____ ταυτόχρονα σημαντικές δεξιότητες, όπως είναι η ικανότητα να (ε) _____ ατομικά και ως μέλη ομάδας. Επιπλέον, (στ) _____ γνώσεις σε (ζ) _____ όπως η μηχανική και ο προγραμματισμός. Παράλληλα, οι προπονητές των μαθητών γνωρίσανε τις τελευταίες τεχνολογικές (η) _____, μέσα από τα δωρεάν σεμινάρια που (θ) _____ από την επιτροπή του Διαγωνισμού. Ήδη, μαθητές και προπονητές περιμένουν με ανυπομονησία να (ι) _____ τον επόμενο Φεβρουάριο.

Π.χ.	ολοκληρώνομαι	ολοκληρώθηκε
(α)	συμμετέχω	
(β)	δουλεύω	
(γ)	μαθαίνω	
(δ)	αναπτύσσω	
(ε)	εργάζομαι	
(στ)	αποκτώ	
(ζ)	τομέας	
(η)	εξέλιξη	
(θ)	οργανώνομαι	
(ι)	διαγωνίζομαι	

(Σύνολο για την Ερώτηση 12 = 10 μονάδες)

ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ = 20 ΜΟΝΑΔΕΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΓΙΑ ΤΟ ΓΡΑΠΤΟ = 75 ΜΟΝΑΔΕΣ

Pearson Edexcel International GCSE

Friday 12 June 2020

Afternoon (Time: 2 hours 15 minutes)

Paper Reference **4GK1/01**

Greek (First Language)

Paper 1: Reading, Summary and Grammar

Extract Booklet

Do not return this Extract Booklet with the question paper.

P62692A

©2020 Pearson Education Ltd.

1/1/1/

P 6 2 6 9 2 A

Turn over ▶

Pearson

BLANK PAGE

Περιεχόμενα	σελίδα
Πρώτο κείμενο: Η αλήθεια για τη διατροφή χωρίς κρέας	4
Δεύτερο κείμενο: Νέα διατροφή, νέα ζωή	5
Τρίτο κείμενο: Οικογενειακές σχέσεις	6

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: Κατανόηση γραπτού λόγου

Απαντήστε σε όλες τις ερωτήσεις.

Πρώτο κείμενο: Η αλήθεια για τη διατροφή χωρίς κρέας

Να διαβάσετε προσεκτικά το ακόλουθο άρθρο δημοσιογράφου που δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα διαδικτυακού περιοδικού. Στη συνέχεια να απαντήσετε στις ερωτήσεις 1 έως 4 στο φυλλάδιο των ερωτήσεων.

Η τροφή είναι ζωή και γιορτάζει όχι μόνο σήμερα, που είναι Παγκόσμια Ημέρα Διατροφής. Η τροφή είναι στο κέντρο της ανθρώπινης εμπειρίας. Κάθε μέρα θέτουμε στον εαυτό μας το παλαιότερο κοινό ερώτημα των ανθρώπων. Από τους τροφοσυλλέκτες του παρελθόντος μέχρι τους σημερινούς εργαζόμενους που πεινασμένοι επιστρέφουμε σπίτι μας, ρωτάμε: «Τι θα φάμε;».

Το ερώτημα αυτό καθορίζει όχι μόνο το μέλλον της υγείας μας, αλλά και της υγείας ολόκληρου του πλανήτη στον οποίο ζούμε.

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα της σημασίας του είναι οι καταστροφικές επιπτώσεις της επιλογής μας να καταναλώνουμε κάθε μέρα κρέας, αλλαντικά και γαλακτοκομικά.

Πέρα από τα θέματα υγείας (ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει κατατάξει το κόκκινο κρέας στα "πιθανώς καρκινογόνα") ή τα ζητήματα ηθικής (κακές συνθήκες εκτροφής των ζώων, καταπάτηση δικαιωμάτων ζώων, κ.ο.κ.), η καθημερινή κατανάλωση κρέατος καταστρέφει το κλίμα, το νερό, το έδαφος και την υγεία του πλανήτη μας. Καθώς η Ελλάδα βρίσκεται στην 7η θέση στον κόσμο σε κατανάλωση κόκκινου κρέατος, αυτό το ζήτημα μας αφορά όλους.

Σήμερα, το ποσοστό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τη βιομηχανική κτηνοτροφία φτάνει το 14% και ισοδυναμεί σχεδόν με το ποσοστό των εκπομπών που προκαλούνται από το σύνολο του τομέα μεταφορών: αυτοκίνητα, αεροπλάνα, τρένα και πλοία, όλα μαζί!

Είναι επείγον να μειώσουμε την κατανάλωση κρέατος τουλάχιστον στο μισό. Εάν συνεχίσουμε να τρώμε κρέας με την ποσότητα και συχνότητα που τρώμε σήμερα, μέχρι το 2050 το 52% των εκπομπών αερίων στην ατμόσφαιρα θα προέρχεται από τη γεωργία, ενώ το 70% των εκπομπών αυτών θα προέρχεται από τη βιομηχανική κτηνοτροφία.

Μάλιστα, η Διεθνής Επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος, με την πρόσφατη έκθεσή της, προειδοποιεί ότι τα περιθώρια στενεύουν για τον έλεγχο της κλιματικής αλλαγής, ιδιαίτερα της ανόδου θερμοκρασίας του πλανήτη. Μάλιστα, χαρακτηρίζει την αλλαγή των διατροφικών μας συνηθειών ως πολύ σημαντική προς τον στόχο αυτό.

Λύση φυσικά υπάρχει! Λέγεται Μεσογειακή Διατροφή και βασίζεται στα λαχανικά εποχής και τα όσπρια, που προσφέρουν πολλούς συνδυασμούς και ιδέες για γεύματα χωρίς κρέας. Όσο πιο ποιοτική είναι η χορτοφαγική διατροφή τόσο μικρότερος είναι ο κίνδυνος πρόωρου θανάτου: δεν έχει σημασία μόνο η φυτοφαγία, αλλά και η ποιότητά της.

Έτσι, μια έρευνα της Σχολής Επιστήμης της Διατροφής ενός πανεπιστημίου στις ΗΠΑ δείχνει ότι οι καλύτερες δυνατές επιλογές από ποιοτική άποψη, με προτίμηση στα βιολογικά προϊόντα, μειώνουν κατά 30% την πρόωρη θνησιμότητα και αυξάνουν τις πιθανότητες μακροζωίας.

Δεύτερο κείμενο: Νέα διατροφή, νέα ζωή

Να διαβάσετε την ακόλουθη συνέντευξη που έδωσε η χορτοφάγος-ακτιβίστρια Κωνσταντίνα Παραμύθη, για ένα διαδικτυακό αφιέρωμα στη διατροφή. Στη συνέχεια, να απαντήσετε στις ερωτήσεις 5 έως 9 στο φυλλάδιο ερωτήσεων.

«Έκοψα το κρέας πριν χρόνια, ψάχνοντας την άκρη ενός προβλήματος υγείας. Τότε είχα δύο επιλογές: είτε να ακολουθήσω μια φαρμακευτική αγωγή –που είχε περισσότερες επιπλοκές παρά οφέλη– είτε να ανακαλύψω ποια τρόφιμα με επιβαρύνουν. Συνειδητοποίησα έκπληκτη ότι το πρόβλημα της υγείας μου συνδεόταν με την κατανάλωση γαλακτοκομικών και άλλων ζωικών προϊόντων. Έκτοτε δεν αρρωσταίνω σχεδόν ποτέ και όταν συμβαίνει, πρόκειται για ήπια συμπτώματα με γρήγορη ανάρρωση. Το πιο σημαντικό απ' όλα όμως είναι το ότι μπορώ το βράδυ να κοιμάμαι ήσυχη, γνωρίζοντας πως κανένα πλάσμα δεν βασανίστηκε, ούτε πέθανε προκειμένου να φάω, να ντυθώ ή να μακιγιαριστώ...»

Η χορτοφαγία αποτελεί μια ηθική στάση απέναντι στα ζώα, το περιβάλλον και τους ανθρώπους και η διατροφή είναι μόνο ένα μέρος της. Αφενός δεν συμπεριλαμβάνουμε ζώα και τα προϊόντα τους στο διαιτολόγιό μας, αφετέρου αποφεύγουμε να τα εκμεταλλευόμαστε για οποιαδήποτε ανάγκη μας: δεν φοράμε δέρματα, γούνες, μετάξια κ.λπ., ούτε χρησιμοποιούμε καλλυντικά που περιέχουν ζωικά παράγωγα κι έχουν δοκιμαστεί σε ζώα.

Θεωρώ περιπτές όλες αυτές τις δημόσιες κριτικές και συζητήσεις για την καταλληλότητα της διατροφής που δεν περιλαμβάνει το κρέας, αφού όλοι οι επίσημοι φορείς Υγείας την παρουσιάζουν ως σωστή για όλα τα στάδια της ζωής του ανθρώπου. Στην Ελλάδα ειδικά, το να είσαι χορτοφάγος είναι πολύ εύκολο: βρίσκεις παντού φρέσκα φρούτα και λαχανικά, ξηρούς καρπούς και μαγειρεμένα φαγητά σχεδόν σε όλα τα εστιατόρια. Το κόστος δεν είναι υψηλότερο από οποιαδήποτε άλλης διατροφής, ενώ είναι μύθος το ότι εμείς οι χορτοφάγοι χρειαζόμαστε ένα σωρό συμπληρώματα τροφών, για να παίρνουμε βιταμίνες και να παραμένουμε υγείες.

Η πρώτη αντίδραση των γύρω μου δεν ήταν θετική, όταν αποφάσισα να γίνω χορτοφάγος. Ανησυχούσαν πως έχω τρελαθεί ή πως θα πεθάνω της πείνας! Όταν, δε, τους ανακοίνωσα πως σκοπεύω να μεγαλώσω και τον γιο μου έτσι, τρελάθηκαν! Λες και θα ήταν δυνατόν, ως μάνα, να μην θέλω το καλύτερο για το παιδί μου. Μετά από όλον αυτόν τον καιρό, όμως, που μας βλέπουν υγιέστατους και χαρούμενους το έχουν αποδεχτεί, μάλιστα πολλοί έχουν υιοθετήσει τη φιλοσοφία μας για το φαγητό.

Στη Μεγάλη Βρετανία το Εθνικό Σύστημα Υγείας δίνει υπεύθυνες οδηγίες και συμβουλές στους ανθρώπους που επιλέγουν να ακολουθήσουν μια χορτοφαγική διατροφή, όπως οι έγκυοι, τα παιδιά και οι νέοι. Μακάρι να συμβεί κάποτε και στην Ελλάδα αυτό. Σύμφωνα, εξάλλου, με τους μεγαλύτερους διαιτολογικούς συλλόγους στον κόσμο, η φυτική διατροφή αποτελεί μια επαρκή και υγιεινή επιλογή».

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ: Περίληψη

Τρίτο κείμενο: Οικογενειακές σχέσεις

Να διαβάσετε το άρθρο που ακολουθεί με θέμα τις επιπτώσεις των σημερινών οικονομικών συνθηκών στους εφήβους και στην οικογένεια. Στη συνέχεια να απαντήσετε στην ερώτηση 10 στο φυλλάδιο των ερωτήσεων.

Η οικονομική κρίση έχει πλήξει την ελληνική οικογένεια. Έρευνα του Οικονομικού τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, τον περασμένο Σεπτέμβριο, σε δείγμα 1.200 ατόμων ηλικίας από 18 ετών και άνω, έδειξε ότι οι οικονομικές δυσκολίες επηρεάζουν δραματικά πολλές οικογένειες.

Τα κυριότερα αποτελέσματα της έρευνας αφορούσαν τις ενδοοικογενειακές σχέσεις και ειδικότερα τις σχέσεις των γονέων με τα παιδιά τους που βρίσκονται στην εφηβεία.

Το πρώτο συμπέρασμα της έρευνας ήταν πως πολλοί γονείς έχουν νεύρα και άγχος με τις οικονομικές υποχρεώσεις να τους πνίγουν. Έτσι, συμμετέχουν λιγότερο στη φροντίδα των παιδιών, δεν είναι πολύ στοργικοί και είναι ασυνεπείς σε θέματα πειθαρχίας. Η κατάληξη είναι ότι αυτό το οικογενειακό κλίμα θέτει τους εφήβους σε κινδύνους με πιθανές αρνητικές εξελίξεις, όπως εκπαιδευτικές δυσκολίες και αντικοινωνική συμπεριφορά.

Σε ό,τι αφορά τους εφήβους, όταν οι οικογένειες είναι κάτω από μεγάλη οικονομική πίεση, οι συνέπειες διαφέρουν για τα αγόρια και τα κορίτσια εφήβους. Φαίνεται πώς τα αγόρια και τα κορίτσια επηρεάζονται διαφορετικά.

Όσον αφορά τα κορίτσια, όταν τα οικονομικά δυσκολεύουν, οι μητέρες αναζητούν εργασία εκτός σπιτιού, με επακόλουθο αυτό να δημιουργεί αυξημένες ευθύνες για τα κορίτσια που μένουν στο σπίτι. Αυτή η επιπλέον ευθύνη μπορεί να έχει και θετικές συνέπειες. Τα κορίτσια αποκτούν κοινωνική υπευθυνότητα και ανεξαρτησία σε μικρότερες από τις προβλεπόμενες ηλικίες. Μπορεί, ωστόσο, να δημιουργήσει αρνητικές συμπεριφορές και ανησυχίες για το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό τους μέλλον.

Όσον αφορά τα αγόρια, η έρευνα έδειξε πως η οικονομική κρίση στην οικογένεια δημιουργεί συγκρούσεις με τους πατέρες τους. Όταν οι πατέρες δυσκολεύονται να στηρίξουν οικονομικά την οικογένειά τους, οι έφηβοι γιοι τους γίνονται ανασφαλείς και αντιδρούν αρνητικά. Η επίδοσή τους στο σχολείο χειροτερεύει και ο χαρακτήρας τους γίνεται οξύθυμος.

Η μαρτυρία μιας μητέρας είναι αντιπροσωπευτική:

«Την άλλη εβδομάδα μένω χωρίς δουλειά και ο μισθός του συζύγου μειώθηκε. Η συμπεριφορά μου είναι όλο νεύρα, άγχος. Δεν είναι σωστό για τα παιδιά μου. Προσπαθώ να τα καθησυχάσω, αλλά δεν ξέρω τι να τους πω».

Πολλοί γονείς δήλωσαν πως προσπαθούν να κρύψουν το πρόβλημα από τα παιδιά. Τα παιδιά, όμως, και ειδικά οι έφηβοι, πρέπει και έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν, να συμμετέχουν σε όλα αυτά. Το τελικό συμπέρασμα της έρευνας ήταν πως οι γονείς χρειάζονται συμβουλές. Το ερώτημα στα χείλη όλων ήταν: «Πώς πρέπει να μιλάμε στα παιδιά;».

BLANK PAGE

BLANK PAGE